



Паперова копія  
електронного документа

## ПРЕДСТАВНИК

### Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини

вул. Інститутська, 21/8, м. Київ, 01008, тел. (044) 298-70-33 E-mail: hotline@ombudsman.gov.ua

**Голові Профспілки працівників  
вугільної промисловості України  
Андрію ЗИМІНУ**

### **Шановний Андрію Олександровичу!**

За результатами розгляду Вашого звернення до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений), зареєстрованого в Секретаріаті Уповноваженого 03.11.2023, у якому порушується питання внесення змін до законодавства щодо порядку обчислення страхового стажу та заробітку для призначення пенсій і надання виплат у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування за наявності в роботодавця заборгованості зі сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) за минулі періоди повідомляю.

Перш за все зауважу, що компетенція Уповноваженого визначається Конституцією України і Законом України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини». Відповідно до частини другої статті 4 Закону діяльність Уповноваженого доповнює існуючі засоби захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, не скасовує їх і не тягне перегляду компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свобод.

Водночас в рамках здійснюваного Уповноваженим парламентського контролю за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина в Україні встановлено, що окреслена Вами у зверненні проблема щодо зарахування до страхового стажу періоду роботи, за який з вини роботодавця не було сплачено єдиного внеску, має системний характер та може бути вирішеною лише на законодавчому рівні.

Використовуючи надане законодавством право, Уповноваженим неодноразово вносилися відповідні пропозиції щодо врегулювання цього питання до уповноважених органів державної влади, зокрема до Міністерства соціальної політики України.

На необхідності врегулювання питання зарахування до страхового стажу періоду роботи, за який з вини роботодавця не було сплачено єдиного внеску, та



УВ  
Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав  
людини  
№61647.4/3/1587.7/23/40.2 від 09.11.2023  
КЕП: Колобродова О. В. 09.11.2023 13:35  
368DC35EC5B2DC10400000788E0100F7310400

ВХІД. № 232  
ВІД 16.11.2023 р.

необхідності внесення змін до Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо забезпечення застрахованих осіб виплатою матеріального забезпечення в повному обсязі незалежно від наявності у страхувальника заборгованості зі сплати єдиного внеску, постійно наголошується і в Щорічних доповідях Уповноваженого про стан додержання та захист прав і свобод людини і громадянина в Україні, зокрема за 2019-2021 роки.

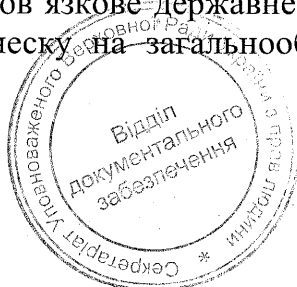
Однак це питання залишилося не вирішеним.

На відповідні рекомендації Уповноваженого Міністерство соціальної політики України у листі від 01.11.2023 № 16776/0/2-23/54 повідомило, що відповідно до частини шостої статті 25 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» за рахунок сум, що надходять від платника єдиного внеску або від державної виконавчої служби, погашаються суми недоїмки, штрафних санкцій та пені у порядку календарної черговості їх виникнення. У разі якщо платник має несплачену суму недоїмки, штрафів та пені, сплачені ним суми єдиного внеску зараховуються в рахунок сплати недоїмки, штрафів та пені у порядку календарної черговості їх виникнення.

Згідно з позицією Мінсоцполітики зазначений механізм зарахування забезпечує рівність платників у питаннях додержання платіжної дисципліни та відповідальності у разі її порушення, а також забезпечує рівність застрахованих осіб у частині зарахування періодів роботи до страхового стажу у разі, якщо страхувальник має заборгованість.

Водночас Мінсоцполітики поінформувало, що з метою прискорення врегулювання проблеми не зарахування до страхового стажу працівників періодів зайнятості, щодо яких у реєстрі застрахованих осіб Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування відсутні відомості про сплату роботодавцем за ці періоди страхових внесків, при визначенні права особи на призначення пенсії за віком Мінсоцполітики розроблено пропозиції стосовно змін до розділу XV «Прикінцеві положення» Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», які передбачатимуть можливість враховувати такі періоди до страхового стажу за умови подання роботодавцем звітності про суми нарахованої заробітної плати та нарахованого єдиного внеску.

Зауважу також, що рекомендації щодо зміни черговості сплати роботодавцем єдиного внеску та штрафних санкцій (таким чином щоб забезпечувати в першу чергу сплату єдиного внеску, в другу чергу – сум недоїмки, в третю чергу – сум штрафних санкцій та пені) надавалися Уповноваженим до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів в рамках опрацювання проєкту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» щодо адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове



державне соціальне страхування» (реєстр. № 9570 від 07.08.2023)». Цей проєкт перебуває на розгляді в зазначеному Комітеті.

У зв'язку із наведеним зазначу, що завдання Уповноваженого – спонукати органи державної влади до вчинення дій, спрямованих на поновлення та захист прав громадян. Разом із тим, маючи право вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина, Уповноважений не наділений законодавством правом законодавчої ініціативи та не може примусити суб'єктів законодавчої ініціативи розробляти, а Верховну Раду України або Кабінет Міністрів України приймати ті чи інші законодавчі та нормативно-правові акти.

Водночас зазначу, що Уповноважений не стоїть осторонь розв'язання соціально важливих проблем, які існують у суспільстві, у тому числі й тих, про які Ви зазначаєте у своєму зверненні, та вживає усі можливі заходи відповідно до повноважень, наданих законодавством.

Законодавче урегулювання окресленого проблемного питання залишається на контролі Уповноваженого.

У разі незгоди з наданою відповіддю Ви маєте право оскаржити її в порядку, визначеному статтею 16 Закону України «Про звернення громадян».

**З повагою**  
**Представник Уповноваженого**  
**з соціальних та економічних прав**

**Олена КОЛОБРОДОВА**

Дурицька Ольга 298 70 71

Згідно з оригіналом  
 Головний спеціаліст  
 відділу документально-інформаційного  
 забезпечення



10.11.2023

